

Srednja Evropa

Nemško-poljsko nižavje

Srednja Evropa

- pojem **Srednja Evropa** v sedanosti označuje naslednje države: **Nemčijo, Poljsko, Češko, Slovaško, Švico, Avstrijo, Madžarsko in lahko tudi Slovenijo**

Navedene države poišči na karti v atlasu na strani 58!

- **Srednjo Evropo** imenujemo tudi **Celinska ali Centralna Evropa**, zaradi njene lege med ostalimi deli celine
- **Srednja Evropa po naravnih značilnostih ni enotna regija, še manj je enotna po družbenih značilnostih**, predvsem seveda zaradi različnega zgodovinskega razvoja
- še posebno **velike so razlike v gospodarskem razvoju med razvitim zahodom in manj razvitim vzhodom**, kjer se je še do nedavnega uveljavljala **socialistična ureditev**
- **po razpadu socialističnega bloka se vzhod srečuje s številnimi problemi**, kot je npr. **zmanjšanje industrijske proizvodnje, nekonkurenčnost na svetovnem trgu ter množična brezposelnost**
- **pokrajinsko lahko razdelimo Srednjo Evropo na tri pokrajinske enote**, vsako od njih si bomo ogledali posebej

Nemško-poljsko nižavje

- **gre za nizki svet, ki se na severu Srednje Evrope vleče od Belgije in Nizozemske čez severno Nemčijo in Poljsko proti vzhodu**
- pokrajina ima **značaj nasutega nižavja**
- **naplavine današnjih rek in morja se menjavajo z glacialnimi in fluvioglacialnimi nanosi iz pleistocenske dobe, ko je do sem segala celinska poledenitev**

Karta v knjigi na strani 112 prikazuje obseg in posledice poledenitve v severnem delu Srednje Evrope!

Pleistocensko poledenitev v Evropi prikazuje tudi karta I v atlasu na strani 24!

- **svet morenskih in podolgovatih fluvioglacialnih nasipov ter vmesnih ledeniških jezer in zamočvirjenih globeli daje severovzhodnim delom nižavja značaj vzpetih pozezerij**

Slika v knjigi na strani 112 prikazuje Mazursko pozezerje na Poljskem (južno od Kaliningrada)!

- **južno od njih se vlečejo od zahoda proti vzhodu široke pradoline, po katerih so na obrobju ledu tekle reke, ko jim je bil le-ta zaprl dotedanjo pot na sever**
- **pradoline so na široko zapolnjene z rodovitnimi naplavinami, po njih pa se usmeril tudi glavni železniški in rečno-kanalski promet v podolžni smeri**
- **v prečni smeri, iz notranjosti Srednje Evrope proti morju, predstavljajo pomembne prometne poti velike reke, ki izvirajo že v sredogorskem svetu, deloma celo v Alpah in karpatih, tečejo nekaj časa po pradolinah, potem pa znova zavijejo proti severu, oziroma proti morju (npr. Laba, Odra, Visla)**
- **za obale Severnega in Baltiškega morja so značilne sveže ali že porasle primorske sipine, za katerimi so marsikje nastali zalivi ali jezera lagunskega tipa**
- **kjer svet nižine ni obdelan, ga prekrivajo listnati, na bolj peščenih tleh pa tudi borovi gozdovi**
- **podnebje je tu že hladnejše, s kratkim poletjem, a vendar še precej pod vplivom oceana**
- **vpliv oceana slabi proti vzhodu, od morja proti notranjosti pa upada tudi količina padavin**